

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kaupan toimialan tulevaisuusselonteko - parlamentaarinen seurantaryhmä 17.12.2020

Kaupan alan
tulevaisuusselonteko

Kaupan toimialan tulevaisuusselonteon parlamentaarisen seurantaryhmän kokous 17.12.2020 klo 8.30 – 10.00

Asialista

1. Kokouksen avaaminen ja paikalla olevien toteaminen
2. Asialistan hyväksyminen
3. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus, elinkeinoministeri Mika Lintilä
4. Kaupan toimialan tulevaisuusselonteon –hankkeen esittely sekä selonteon sisältöpainotukset, ylijohdaja Ilona Lundström
5. Seurantaryhmän nostot ja toiveet jatkotyölle
6. Muut asiat
7. Kokouksen päättäminen

Asiakohta 4. Kaupan toimialan tulevaisuusselonteon –hankkeen esittely sekä selonteon sisältöpainotukset

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**Kaupan alan
tulevaisuusselonteko**

Kaupan toimialan tulevaisuusselonteko

Taustaa

- *Hallitusohjelmaan on kirjattu laadittavan kaupan alan tulevaisuuden selonteko, jotta alaa voidaan kehittää strategisesti ja pitkäjänteisesti*
- **Valtioneuvoston selonteko**
- **Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa selonteon laatimisesta**

Ohjaus-, seuranta- ja työryhmätyöskentely

- Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä, pj työministeri Tuula Haatainen
- Parlamentaarinen seurantaryhmä, pj elinkeinoministeri Mika Lintilä

Tehtävät:

- linjaa ja priorisoi selonteon keskeisimmät tavoitteet,
- seuraa ja ohjaa selonteon valmistelua linjaamiensa tavoitteiden mukaisesti,
- varmistaa yhteistyön ja vuorovaikutuksen eduskuntaryhmien kanssa selontekoa ja sen toteutussuunnitelmaa valmisteltaessa sekä
- linjaa selonteonluonnoksen sisällöstä ennen sen käsittelyä eduskunnassa selontekona.

Kokoonpano:

- Eduskuntaryhmät

Ohjaus-, seuranta- ja työryhmätyöskentely

Ohjausryhmä, pj ylijohtaja Ilona Lundström, työ- ja elinkeinoministeriö

Tehtävät:

- linjaa ja priorisoi selonteon keskeisen tarkoituksen, tavoitteet ja sisällön,
- ohjaa ja tukee virkamies- ja asiantuntijatyöryhmän valmistelua selonteon valmistelussa linjaamiensa tavoitteiden mukaisesti,
- tekee kehittämis ehdotuksia ja johtopäätöksiä selontekoon,
- varmistaa selonteon valmistelun eteneminen eduskunnan käsittelyyn annettavalle selonteonluonnokselle sekä
- linjaa ja vahvistaa eduskunnan käsittelyyn annettavan selonteon.

Kokoonpano: Ministeriöt, elinkeinoelämän järjestöt, palkansaajajärjestöt ja sidosryhmät

Virkamies- ja asiantuntijatyöryhmä, pj neuvotteleva virkamies Natalia Härkin, työ- ja elinkeinoministeriö

Tehtävät:

- kerää tietoa ja taustaa kaupan alan selontekoon,
- valmistelee eduskunnan käsittelyyn annettavan selonteon ylemmän tahon antaman ohjauksen ja linjausten mukaan muun muassa tuottaen sisältöjä, aineistoa, johtopäätöksiä ja kehittämis ehdotuksia selontekoon,
- osallistuu selonteon eri työvaiheisiin, kuten selonteon kirjoittaminen, työpajat, kyselyjen laatimiset, kuulemiset jne. sekä
- osallistuu sidosryhmäyhteistyöhön.

Kokoonpano: Ministeriöt ja sen hallinnon alaa, asiantuntijatahoja

Kaupan toimialan tulevaisuusselonteko

Tavoitteet

- Nostetaan esiin toimialan rakennemuutos, strateginen ja pitkántähtäimen perspektiivi – suomalaisen kaupan kestävä kasvu
- Laadukas ja laajapohjainen toimialaa ja päätöksenteko tukeva selonteko
 - tilannekuva toimialasta ja teemoista
 - tunnistetaan keskeisimmät sisällöt, nostot ja kehittämis ehdotukset päätöksenteon tueksi
 - toimialan pitkäjänteinen ja strateginen kehittäminen
 - vauhditetaan kaupan toimialan kehitystä
 - eri toimijoiden välinen yhteistyö & osallisuus valmistelussa
 - kaupan toimialan mainekuvan nostaminen

Tehtävän raja

- Kuluttajakauppa (tuotteet ja palvelut) ml. Päivittäistavarakaupan ja tukkukaupan välinen ketju

Nostoja toteutuksesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**Kaupan alan
tulevaisuusselonteko**

Kirjallisesta kuulemisesta keskeisimpiä nostoja

- Kaupan toimialan tulevaisuusselonteon kirjallisen kuulemisen yhteenveto, julkaistu 15.10.2020:
 - ✓ Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu:
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162480>
- **Kaupan toimialan tulevaisuusselonteon sisältöehdotukset**
 - ✓ digitalisaatio
 - ✓ yritysvastuu, kestävä kauppa ja ilmastonmuutos,
 - ✓ kuluttajakäyttäytymisen muutos,
 - ✓ aluekehitys ja huoltovarmuus,
 - ✓ työvoima, osaaminen ja koulutus sekä
 - ✓ kilpailullisuus, sääntelyn purku ja yrittäjyyden edistäminen

Kaupan toimialan tulevaisuusselontekoa tukevat ostopalvelut

- **Asiantuntija-artikkeli kaupan toimialasta**, Lasse Mitronen Aalto Yliopisto ja Elina Närvänen Tampereen yliopisto, julkaistu 3.12.2020

✓ Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162577/TEM_2020_55.pdf?sequence=4&isAllowed=y

- **Asiantuntijapalvelun hankinta kaupan toimialan tilannekuvan, muutoksen ja tulevaisuuskuvan toteuttamiseen**, Ernst and Young Oy: toteutus 15.9. – 22.1.2021
- **Asiantuntijapalvelun hankinta kaupan toimialan digitalisaation edistämiseen**, Ernst and Young Oy: toteutus 3.8. – 22.1.2021

Asiakohta 5.

Seurantaryhmän nostot ja toiveet jatkotyölle

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**Kaupan alan
tulevaisuusselonteko**

Selonteon rajauksesta

Selonteko sisältää käsittää kuluttajille suuntautuvan kaupan

- vähittäiskaupan ml. tukkukaupan välinen ketju
 - päivittäistavarakaupan ja erikoiskaupan
 - erikoiskaupan osalta erityisenä fokuksena verkkokauppa

Vähäisempi painoarvo: kirjataan nostot

- tukkukauppa,
- tekninen kauppa (B2B),
- kuluttajien välinen kauppa,
- tuottajalta kuluttajalle kauppa (=D2C),
- autokauppa

Kaupan toimialan tulevaisuusselonteko

Selonteon rajauksesta

Digitalisaatio

- mm. digitalisoituminen, robotiikka, tekoäly, verkkokauppa, alan globaali kilpailu, kyberturvallisuus

Yritysvastuu, kestävä kauppa ja ilmastonmuutos

- mm. vastuullisuustyö, kestävät valinnat ja eettisyys, ml. kaupan ympäristö- ja sosiaalinen vastuu, hiilineutraalisuus

Kuluttajakäyttäytymisen muutos

- mm. eettisyys, kysyntä, eri ikäryhmien väliset erot, oman datan hyödyntäminen – kauppa tiedon tarjoajana, asiakaskokemuksen kehittäminen ja johtaminen

Selonteon rajauksesta

Aluekehittäminen ja huoltovarmuus

- mm. kaupan alueellinen elinvoimavaikutus, kaupan ja palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja jakeluverkko, kaavoitus, logistiikka, huoltovarmuus

Työvoima, osaaminen ja koulutus

- mm. kohtaanto-ongelma ja osaavan työvoiman saatavuus, kaupan työtehtävissä tapahtuvat sisällölliset muutokset esim. digitalisaation myötä)
- mm. osaamisen jatkuva kehittäminen ja tulevaisuuden osaamistarpeet
- mm. koulutuksen ennakoitavuus uusiin tehtäviin

Kilpailullisuus, sääntelyn sujuvoittaminen ja yrittäjyyden edistäminen

- mm. kilpailuympäristö, tasapuolisten toimintaedellytysten edistäminen

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**Kaupan alan
tulevaisuusselonteko**